

[Ragnhild Andersen.]

foreninger i dette land, bestormede rigsdagen med advarsler og protester mod en husleje-forhøjelse, og jeg gentager, at befolkningens ønske er ikke husleje-forhøjelse, men tværtimod at standse og forhindre en husleje-forhøjelse. Man gør med rette gældende, at en leje-forhøjelse eller skat på lejligheder er upåkrævet, at grundejernes krav om husleje-forhøjelse for de ældre ejendomme er uberettiget og udokumenteret, at ejendommenes værdistigning og gevinsten ved salg af ejendomme bør inddrages til bolig-mæssige formål, at der ikke bør ske nogen indskrænkning af boligbyggeriet, men at det bør billiggøres ved forøgede og billigere statslån og kontrol med bygningsindustriens monopolpriser, samt at der ikke må ske nogen forringelse af den nuværende boligstandard. Dette er den brede, almindelige befolknings syn på huslejespørgsmålet og boligpolitikken fremover.

(Kort bemærkning).

Bertel Dahlgaard: Jeg vil gerne med nogle ord takke den højtærede indenrigsminister for den klare redegørelse, han gav i går vedrørende bolig- og byggeforholdene. Det radikale venstre billiger fuldtud den gennemførte begrænsning af statens adgang til at give lån til det luksusbetonede villabyggeri. Som ministeren sikkert husker, rettede jeg allerede i sommer i finansudvalget en henvendelse til boligministeren om, at en sådan begrænsning fandt sted. Med hensyn til forhøjelsen af de årlige ydelser af lånene er den ikke uden betænkelighed på et tidspunkt, da byggeomkostningerne er i stigen. Forudsætningen for denne beslutning må i alt fald være, at ministeren formår at presse byggeomkostningerne ned ved hensigtsmæssige foranstaltninger overfor den sortbørsmantalitet, der igen har været ved at erobre byggeriet.

Det er rigtigt, som ministeren udtalte, at en af vejene er at øge tempoet i byggeriet; ministeren sagde meget lidt om, hvordan han vil gøre det, men iøvrigt er det heller ikke nok.

Byggeriet fordyres i dag unødigt gennem næsten alle led, ligefra materialerne og avancerne og sortbørslønningerne til den for dyre mellemfinansiering, som den lange byggeperiode forårsager. Det er på alle disse felter, der skal sættes ind, og her nytter det efter min mening ikke, at ministeren henviser for meget til, at det er opgaver, som det politiske udvalg må løse. Disse opgavers løsning lader sig kun fremme

fra boligministeriet. Der foreligger nemlig her opgaver, som venter både på byggeforskningsinstituttets og arbejdsmarkeds-kommissionens indsats, og det er ministeren, der må være aktiv.

Det ville være interessant, om ministeren i dag kunne sige os, hvor længe vi endnu skal vente på at høre et forløsende ord fra den side. Når vi ser, hvad Sverige har nået med hensyn til vinterbyggeriet, og man ser de engelske undersøgelser og resultater med hensyn til tekniske forenklinger og ansporende lønsystemer, synes man, at vort omkostningsniveau for byggeriet måtte opfordre alle faktorer indenfor byggeriet til at kaste alle fordomme til side.

Må jeg endelig spørge ministeren, om han ikke mener, tiden er inde til at optage forhandling med realkreditinstitutterne om, hvilke forestillinger de gør sig om deres virksomhed i den kommende tid. Ministeren har ret i, at den hidtidige tilstand har virket i retning af, at de byggende og kreditinstitutterne får en fælles interesse i de mindst mulige lån, og jeg er enig med ministeren i, at dette ikke er holdbart. Jeg vil gerne støtte ministeren i at komme bort fra denne tilstand. Det er selvfølgelig, at kreditinstitutterne må være forsigtige i deres lånepolitik under en højkonjunktur som den nuværende og være forberedt på et tilbageslag, men der må være en rimelig grænse for forsigtigheden. De københavnske hypotekforeninger er jo godt på vej til helt at gøre sig selv overflødige, men også kreditforeningernes lån i byerne til nybyggeri er ude af kontakt med virkeligheden. Jeg tror, det er påkrævet, at det offentlige og realkreditinstitutterne kommer til at tale ud om de finansieringsproblemer, der i den nuværende situation foreligger i forhold til byggeriet. Hvis ikke realkreditinstitutterne formår at udøve de funktioner, som det praktiske liv må kræve af dem, risikerer vi, at vi ligesom i Sverige og Norge kommer længere hen ad statsfinansieringsvej. Det ville være en bitter oplevelse, just som vi har oplevet kreditforenings-systemets 100 års jubilæum.

Inger Merete Nordentoft: Den højtærede udenrigsminister omtalte i går Korea-problemet, og jeg betragter denne omtale som et svar på de bemærkninger om dette problem, som jeg fremførte her i tinget den 17. november. Men jeg beklager dybt, at den højtærede udenrigsminister slet ikke kom ind på de udtalelser, som jeg fremførte, og som ikke kan inoedegås, fordi de er rigtige og dokumenterer Sydkoreas ud-